2025ལོའི་ཟླ་9ཚེས་23 གལ་ཆེའི་གསར་འགྱུར། པར་ངོས་འདིའི་འགན་འཁུར་རྩོམ་སྒྲིག་པ།སྟོབས་རྒྱལ། རེས་གཟའ་མིག་དམར། 3

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）རིག་གནས་བར་
ཁྱམས། བྱིས་པའི་མཛའ་གྲོགས་མཉམ་འགུལ་ཁུལ་
སོགས་ཀྱི་གཞི་རྟེན་བརྒྱུད་ས་གནས་དེ་གའི་གཉིས་
བཀུར་མཉམ་སྐྲུན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་དང་རྒྱལ་སྲུང་སྐུལ་
སློང་གི་ཤེས་བྱ་གཅིག་སྡུད་ཐོག་འགྲེམས་སྟོན་བྱས་པ་
དེ་ནི་རྒྱལ་གཅེས་རིང་ལུགས་དང་དམངས་ཡོངས་ཀྱི་
རྒྱལ་སྲུང་སློབ་གསོའི་གཡུལ་ས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ལ་
དམག་དམངས་རྒྱུན་གཏན་གྱི་སྤེལ་རེས་མཉམ་སྤྱོད་
ཀྱི་བྱེད་སྒོའི་བར་མཐོངས་ཤིག་ཀྱང་རེད།
ཀྲའོ་ཧུའེ་ཉན་གྱིས་གསུངས་དོན། ལྷ་ས་གྲོང་
ཁྱེར་གྱིས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གཉིས་བཀུར་ལས་
དོན་དེ་གནས་བབ་གལ་ཆེན་ཐོག་བཞག་ནས་རྒྱལ་
སྲུང་དང་དམག་དཔུང་དེང་རབས་ཅན་འཛུགས་སྐྱོང་
ལ་དམིགས་པ་དང་། ཐོན་ཁུངས་སྤྱི་འདོམས་དང་
དམག་དཔུང་དང་ས་གནས་མཉམ་ལས་ལ་ཤུགས་སྣོན་

རྒྱག་པ། ད་ལྟ་དམག་དཔུང་ནང་དངོས་སུ་དམག་
ཞབས་བྱེད་བཞིན་པའི་དམག་མི་དང་དམག་ཞབས་
ཐིམ་པའི་དམག་མིར་གནད་སྨིན་གྱི་ཞབས་འདེགས་ཞུ་
བ། བུ་ཕྲུག་གི་སློབ་གསོ་དང་། ནང་མིའི་ལས་
ཞུགས། ཕ་མའི་རྒན་གསོ་སོགས་ཀྱི་དངོས་ཡོད་
གནད་དོན་ཐག་གཅོད་ཏན་ཏིག་བྱེད་པ། བཀོད་
སྒྲིག་དང་། ལས་ཞུགས། གཟིགས་སྐྱོང་། རོགས་
སྐྱོར་བཅས་ཀྱི་ལས་དོན་ཏན་ཏིག་ངང་ཡག་པོ་སྒྲུབ་པ་
བཅས་བྱེད་དགོས། དཔུང་སྡེས་ལེགས་ཆ་འདོན་
སྤེལ་དང་ས་གནས་འཛུགས་སྐྲུན་ནང་ཧུར་ཐག་ཞུགས་
རྒྱུར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ཏེ་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་
ལ་སྐུལ་འདེད་དང་། མང་ཚོགས་ལ་རོགས་སྐྱོར།
བརྟན་ལྷིང་སྲུང་སྐྱོང་སོགས་ཀྱི་ཐད་ལེགས་སྐྱེས་གལ་
ཆེན་འབུལ་དགོས།
ཀྲའོ་ཧུའེ་ཉན་གྱིས་ནན་གསུངས་གནང་

དོན། རིམ་ཁག་སྡེ་ཚན་ཁག་གིས་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་
དུས་རབས་གསར་པའི་ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་
སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཛུབ་ཁྲིད་དུ་བྱ་
རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་ཀྱིས་འདུ་ཤེས་བཞི་ཟབ་ཏུ་གཏོང་
བ་དང་། གདེང་ཚོད་བཞི་བརྟན་དུ་གཏོང་བ།
སྲུང་སྐྱོང་གཉིས་ཐུབ་པ། གཉིས་བཀུར་ལས་དོན་
སྐོར་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་རྣམ་བཤད་
གལ་ཆེན་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ལག་བསྟར་བྱེད་པ།
ལྗོངས་ཏང་ཨུད་ཀྱི་བཀོད་སྒྲིག་དང་གྲོང་ཨུད་ཀྱི་ཞིབ་
ཕྲའི་བླང་བྱ་གཞིར་བཟུང་སྒྱུར་བཅོས་གསར་གཏོད་
སྔར་བས་གཏིང་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བ། སྲིད་ཇུས་ལམ་
སྲོལ་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་གཉིས་
བཀུར་ལས་དོན་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་སྐས་རིམ་གསར་
པ་ཞིག་ཏུ་སླེབས་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་དགོས།
（ནོར་བུ་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

རིག་གནས་བློ་གསར་གླིང་གི་གཉིས་བཀུར་སྤྱི་གླིང་གི་སྒོ་བྱང་བཀལ་བ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་
རིང་། ཁྲེང་ཏུའུ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཕྱོགས་མི་ཏང་ཡོན་
བོད་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་ལ་སྣང་ཆེན་དང་
སྤྱི་ཡོངས་ལ་ལྟ་རྟོག་བྱས་ཏེ་ནན་ཏན་དང་ཞིབ་ཚགས་
ཀྱི་ལས་དོན་འབོར་ཆེན་བསྒྲུབས་པ་དང་། ཕྱོགས་
མི་ཏང་ཡོན་ཆིག་སྟོང་ལྷག་ཙམ་དང་ཐེམ་ཁུངས་སི་
ཁྲོན་ནས་ཡིན་པའི་ལས་མི་ཁྲི་20ལྷག་ཙམ་ལ་ཞབས་
འདེགས་དང་དོ་དམ་ནུས་ལྡན་བྱས་པ་དང་། ས་
གནས་དེ་གའི་གཞི་རིམ་ཏང་རྩ་འཛུགས་དང་ཆ་སྒྲིག་
མཉམ་སྐྲུན་ཧུར་ཐག་བྱས་པ། མང་ཚོགས་ལ་བྱ་བ་
དངོས་དང་དཀའ་ངལ་སེལ་རོགས་ཏན་ཏིག་བཅས་
བྱས་ནས་ཁྲོན་བོད་ས་གནས་གཉིས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་
འཕེལ་རྒྱས་ལ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་སྐུལ་འདེད་བཏང་
ཡོད། ཕྱིས་འབྱུང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་རྩ་
འཛུགས་པུས་ཚད་མཐོའི་མཐོང་ཆེན་དང་། ལྷག་
བསམ་རྣམ་དག འབད་བརྩོན་ཆེ་ཤོས་བཅས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་མཉམ་ལས་སྤེལ་རེས་ལ་ཆ་རྐྱེན་བཟང་པོ་ཧུར་
ཐག་བསྐྲུན་ཏེ་ད་ཐེངས་ཀྱི་མཉམ་ལས་མཉམ་སྐྲུན་གྱི་
གྲོས་མཐུན་དོན་འཁྱོལ་ནུས་ལྡན་ཐུབ་རྒྱུར་ནུས་ཤུཊ་
ཡོད་རྒུས་སྐུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་རེད།
ལྷ་ས་གྲོང་ཨུད་རྩ་འཛུགས་པུའི་པུའུ་ཀྲང་གཞོན་
པ་མིག་དམར་ཚེ་རིང་གིས་གསུངས་དོན། 2020
ལོར་ས་གནས་གཉིས་དང་ཕྱོགས་བཞིའི་མཉམ་ལས་
མཉམ་སྐྲུན་གྱི་གྲོས་མཐུན་ལ་མིང་རྟགས་བཀོད་པའི་ལོ་
5ཡི་རིང་། ལྷ་ས་གྲོང་ཨུད་རྩ་འཛུགས་པུས་ཁྲེང་ཏུའུ་
གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཕྱོགས་མིའི་ཏང་ཡོན་བོད་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་
ལ་ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་གི་མཛུབ་ཁྲིད་པ་མངགས་གཏོང་
བྱས་ནས་ཏང་ཡོན་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་དང་རྩ་འཛུགས་གསོ་
སྦྱོང་ལ་རོགས་རམ་བྱས་ཏེ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དཀའ་གནད་
ཐག་གཅོད་ཧུར་ཐག་བྱས་པར་ཕན་འབྲས་བཟང་པོ་

ཐོན་ཡོད། ཕྱིས་འབྱུང་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱིས་འབྲེལ་
གཏུགས་མཉམ་ལས་ལ་སྔར་བས་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ་
དང་། ཕྱོགས་མིའི་ཏང་ཡོན་གྱི་སློབ་གསོ་དོ་དམ་གྱི་
ལས་དོན་ལ་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ་དང་ལེགས་སུ་གཏོང་
བ། ཕྱོགས་མིའི་ཏང་ཡོན། ཕ་ཡུལ་ནས་ཁ་བྲལ་
ཡང་ཏང་དང་ཁ་མི་འབྲལ་བ་དང་ཕྱོགས་མིའི་ཏང་
ཡོན་དང་ཁ་མི་འབྲལ་བ་བྱེད་དགོས་པར་མ་ཟད།
ཕྱོགས་མིའི་ཏང་ཡོན་ཚོགས་སྤྱི་སྦྲེལ་ཐག་ཏུ་བྱས་ཏེ་
གཞི་རིམ་ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་དང་། གཞི་རིམ་བཅོས་
སྐྱོང་། ཤེས་ལྡན་པ་སྤེལ་རེས་སོགས་ཀྱི་ཐད་ས་གནས་
གཉིས་པོའི་སྤེལ་རེས་ལ་སྐུལ་འདེད་བཏང་ནས་ས་
ཁོངས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་ཆེད་སྟོབས་
ཤུགས་ལེགས་སྐྱེས་སུ་འབུལ་རྒྱུ་རེད།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ཁྲེང་ཏུའུ་གྲོང་ཨུད་རྩ་
འཛུགས་པུའུ་དང་། ལྷ་ས་གྲོང་ཨུད་རྩ་འཛུགས་
པུའུ། ཏ་དབྱི་རྫོང་ཨུད་རྩ་འཛུགས་པུའུ་བཅས་ཀྱི་
འབྲེལ་ཡོད་འགོ་ཁྲིད་ཀྱིས་ཁག་སོ་སོར་སྤེལ་རེས་གཏམ་
བཤད་གནང་བ་རེད། ཁྲེང་ཏུའུ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྐོར་
སྐྱོད་ཏང་ཡོན་བོད་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་ཀྱི་འགན་འཁུར་བློ་
མཐུན་གཙོ་བོས་ལས་དོན་སྙན་སེང་ཞུས་པ་རེད།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ད་དུང་གསར་དུ་བཟོ་
བཅོས་བརྒྱབ་པའི་ཁྲོན་བོད་ས་ཁུལ་གཉིས་དང་ཕྱོགས་
བཞིའི་མཉམ་ལས་མཉམ་སྐྲུན་གྱི་གྲོས་མཐུན་ལ་མིང་
རྟགས་བཀོད་པ་རེད།
སི་ཁྲོན་དངུལ་ཁང་ཁྲེང་ཏུའུ་ཡན་ལག་དངུལ་
ཁང་གི་ཏང་ཨུད་ཀྱིས་ཁྲེང་ཏུའུ་གྲོང་ཁྱེར་སྐོར་སྐྱོད་
ཏང་ཡོན་བོད་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་དང་ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་
གི་མཉམ་སྐྲུན་འཐབ་ཇུས་མཉམ་ལས་ཀྱི་གྲོས་མཐུན་
ལ་མིང་རྟགས་བཀོད་པ་རེད།
（ནོར་བུ་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཁྲོན་བོད་ས་ཁུལ་གཉིས་དང་ཕྱོགས་བཞིའི་གཞི་རིམ་ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་གི་མཉམ་ལས་མཉམ་སྐྲུན་གྱི་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་པ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）སྒྲོག་འགྲེལ་གནང་
སྐབས། པ་སངས་སྒྲོལ་མས་ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་གཅིག་
མཐུན་ཚོགས་པ་འཛུགས་སྐྱོང་བྱས་ནས་མཛེས་པའི་བོད་
ལྗོངས་ཀྱི་ལེའུ་གསར་པ་རྩོམ་དགོས་པ་སྟེ། སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་
ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་བོད་ལ་རྟོག་ཞིབ་གནང་སྐབས་གནང་བའི་
གསུང་བཤད་གལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་དོན་གཙོ་དོན་དུ་བྱས་ཏེ་
སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཏང་
ཨུད་དང་སྲིད་གཞུང་གི་ལས་དོན་སྙན་སེང་ལ་གསན་སྐབས་
གནང་བའི་གསུང་བཤད་གལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་དོན་དང་
བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་ངོ་60འཁོར་བའི་
རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་དགོངས་དོན་སོགས་ལ་དམིགས་
ནས་གསལ་འགྲེལ་གཏིང་ཟབ་བྱས་ཡོད་པར་དྲིལ་བསྒྲགས་
ཀྱི་བརྗོད་དོན་ཁ་གསལ་ལ་ནང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ་
ཡོད་པས། སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་གསུང་བཤད་
གལ་ཆེན་ལ་གསལ་འགྲེལ་གནད་དུ་འཁེལ་བ་དང་དུས་
རབས་གསར་པའི་ཏང་གི་བོད་སྐྱོང་མཛད་ཇུས་ལ་འགྲེལ་
བཤད་གཏིང་ཟབ་བརྒྱབ་པ་ཞིག་རེད།
ཐེངས་འདིར་སྒྲོག་འགྲེལ་ཚོགས་འདུ་སྤེལ་བ་དེས་ལྷ་
ས་གྲོང་ཁྱེར་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་
བྱེད་པ་དང་ལས་བཟོ་པས་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་
གནང་བའི་གསུང་བཤད་གལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་དོན་ལ་གོ་བ་
གཏིང་ཟབ་ལེན་པ་དང་། ཁོང་དུ་ཆུད་པ། ཁྱོན་ཡོངས་
ནས་ལག་བསྟར་བཅས་བྱེད་པར་བློ་སྒོ་ཕྱེ་བ་དང་མཛུབ་
ཁྲིད་ཀྱི་ནུས་པ་གལ་ཆེན་ལྡན་ཡོད། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་མི་
དམངས་འཐུས་ཚོགས་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་དང་ལས་
བཟོ་པས་ཐེངས་འདིའི་སྒྲོག་འགྲེལ་ཚོགས་འདུ་གོ་སྐབས་སུ་
བརྩིས་ཏེ་བློ་མཐུན་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་སྲོག་ཤིང་གནང་བའི་
ཏང་ཀྲུང་དབྱང་གི་མཐའ་འཁོར་དུ་སྔར་བས་མཐུན་སྒྲིལ་
དམ་ཟབ་བྱས་ནས་དུས་རབས་གསར་པའི་ཏང་གི་བོད་སྐྱོང་
མཛད་ཇུས་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ་མཐུན་སྒྲིལ་
དང་། འབྱོར་ཕྱུག ཤེས་དཔལ། འཆམ་མཐུན།
མཛེས་སྡུག་བཅས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་དེང་
རབས་ཅན་གྱི་བོད་ལྗོངས་གསར་པ་འཛུགས་སྐྲུན་བྱ་ཆེད་
འབད་བརྩོན་ཧུར་ཐག་བྱ་རྒྱུ་རེད།
（དཔལ་སྐྱབས་རྒྱལ་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

གྲོང་ཁྱེར་མི་དམངས་འཐུས་
ཚོགས་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་
ལྷན་ཁང་གཞུང་ལས་ཁང་

གིས་ཆེད་དོན་སྒྲོག་འགྲེལ་
གྱི་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་པ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）གྲོང་ཁྱེར་མི་དམངས་
འཐུས་ཚོགས་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུའུ་རེན་
གཞོན་པ་ཀྲེང་ཝུའེ་གོ། གྲོང་ཁྱེར་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་ཀྲུའུ་
ཞི་གཞོན་པ་སུང་ལིའུ་ཀྲུའུ་བཅས་འགོ་ཚུགས་མཛད་
སྒོར་ཞུགས་ཡོད་པ་རེད།
ཞོགས་པའི་ཆུ་ཚོད་8པ་མ་ཟིན་གོང་།
འགྲན་ལམ་གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་མང་ཚོགས་དང་
འགྲན་ཞུགས་ལུས་རྩལ་པས་ཁེངས་ཤིང་། ཁོང་
ཚོས་ཚོན་ཁྲ་ཅན་གྱི་དར་ཆ་གཡུག་གཡུག་བྱེད་པ་
དང་། ངར་ཤུགས་སློང་བའི་སྐད་རྒྱག་པར་མ་
ཟད། ལུས་རྩལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྐང་ལག་སྐྱོང་ཤད་
བྱེད་བཞིན་གྲ་སྒྲིག་གི་སྦྱོང་བརྡར་བྱེད་པ། དེ་
བཞིན་དྲན་རྟེན་པར་ལེན་པ་སོཊ་ལས་འགྲན་བསྡུར་
ལ་ཡིད་སྨོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རྟོགས་ཐུབ།
འགྲན་བསྡུར་བདེ་བླག་ཡོང་བར་འགན་ལེན་
བྱ་ཆེད། སྒྲིག་འཛུགས་ཨུ་ལྷན་གྱིས་གྲ་སྒྲིག་ཞིབ་
ཚགས་བྱས་པ་དང་། ཚོགས་ཆུང་ཁག་གི་ལས་

བགོས་ཁ་གསལ་བ་དང་རང་རང་གི་འགན་འཁྲི་
བསྒྲུབས་པར་མ་ཟད། གཞོགས་འདེགས་དམ་ཟབ་
བྱས་ནས་འགྲན་བསྡུར་གྲུབ་འབྲས་ཐོབ་པའི་ངང་
སྤེལ་རྒྱུར་ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒུས་འགན་ལེན་མཁོ་
འདོན་བྱས་ཡོད།
སྔ་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་9པར། སྙན་ཞིང་འཇེབས་
པའི་རོལ་དབྱངས་གྲགས་པ་དང་བསྟུན་ནས་ལུས་
རྩལ་པ་རྣམས་རླབས་རྒྱུན་ལྟར་མདུན་ཕྱོགས་སུ་
བརྒྱུགས་ནས་གཅིག་རྗེས་གཅིག་གིས་སྙེག་པའི་འགོ་
བརྩམས། སྤྱི་ལེ་21.0975ཡི་འགྲན་ལམ་ཐོག་
འབད་བརྩོན་གྱི་རྔུལ་ཆུ་གཏོར། 2025ལོའི་ལྷ་
སའི་ལམ་ཕྱེད་མར་སུན་འགྲན་རྒྱུག་དེ་ཀྲུང་གོ་མཆོང་
རྒྱུག་འཕེན་གསུམ་འགྲན་བསྡུར་མཐུན་ཚོགས་ཀྱིས་
ཁས་ལེན་དཔང་འདོན་གནང་བའི་A1འགྲན་
བསྡུར་ཞིག་ཡིན་པའི་ངོས་ནས་གྲུབ་འབྲས་ཐོབ་པའི་
ངང་སྐབས་ལྔ་བདེ་བླག་ངང་གཉེར་བ་རེད། ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་ས་མཐོའི་མཛེས་ལྗོངས་དང་ཕོ་བྲང་

པོ་ཏ་ལའི་IPཡི་ལེགས་ཆར་བརྟེན་ནས་2018ལོའི་
མི་གྲངས་3000གི་གཞི་ཁྱོན་ནས་ད་ལྟའི་མི་གྲངས་
7000གི་གཞི་ཁྱོན་བར་རིམ་བཞིན་འཕར་ཡོད།
འགྲན་རྩོད་དྲག་པོ་བྱས་པ་བརྒྱུད། དོན་
གྲུབ་ཚེ་རིང་གིས་ཆུ་ཚོད་1དང་སྐར་མ་13དང་སྐར་
ཆ་58ཀྱི་ཐོག་ནས་སྐྱེས་པའི་ལམ་ཕྱེད་མར་སུན་
འགྲན་བསྡུར་ཁྲོད་ཨང་དང་པོ་བླངས་པ་དང་།
གཡང་འཛིན་ལྷ་མོས་ཆུ་ཚོད་1དང་སྐར་མ་22དང་
སྐར་ཆ་49ཡི་ཐོག་ནས་བུད་མེད་ཀྱི་ལམ་ཕྱེད་མར་
སུན་འགྲན་བསྡུར་ཁྲོད་ཨང་དང་པོ་བླངས་པ་རེད།
བསོད་ནམས་རྡོ་རྗེས་སྐར་མ་37དང་སྐར་ཆ་
17གྱི་ཐོག་ནས་སྐྱེས་པའི་སྤྱི་ལེ་10ཡི་མྱུར་རྒྱུག་
འགྲན་བསྡུར་ཁྲོད་ཨང་དང་པོ་བླངས་པ་དང་།
ངག་དབང་ལྷག་སྒྲོན་གྱིས་སྐར་མ་50དང་སྐར་ཆ་32
ཀྱི་ཐོག་ནས་བུད་མེད་ཚོགས་ཆུང་གི་སྤྱི་ལེ་10ཡི་མྱུར་
རྒྱུག་འགྲན་བསྡུར་ཁྲོད་ཨང་དང་པོ་བླངས་པ་རེད།
（དཔལ་སྐྱབས་རྒྱལ་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

2025ལོའི་ལྷ་སའི་ལམ་ཕྱེད་མར་སུན་འགྲན་རྒྱུག་བདེ་བླག་ངང་མཇུག་འགྲིལ་བ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）ཞབས་འདེགས་ཞུ་ཤེས་པ། ལས་
དོན་སྒྲུབ་ཐུབ་པ་བཅས་ཀྱི་དམིགས་ཚད་ལ་དམིགས་ནས་ཕྱོགས་
བསྡུས་སྐྱེད་སྲིང་དང་། ལག་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོང་བརྡར།
ལས་སྟེགས་ཀྱི་འཇོན་ཐང་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་བཅས་ཀྱི་སྣ་མང་ནུས་
འདོན་མ་ལག་གསར་གཏོད་བྱས་ཏེ་སྡེ་ཁུལ་གྱི་ལས་དོན་པ་མགྱོགས་
མྱུར་འཚར་ལོངས་དང་ནུས་ཆེའི་ཞབས་ཞུར་བརྒྱུད་རིམ་ལྡན་པའི་
ཐག་གཅོད་ཀྱི་ཇུས་གཞི་མཁོ་འདོན་བྱས་ཡོད།
ལངས་གཟུགས་སྐྱེད་སྲིང་ཐད་ཁྲེང་ཀོན་ཆུས་ཀྱིས་མཐོ་སློབ་
དང་། རྟེན་གཞི། སྡེ་ཁུལ་བཅས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་མཉམ་ལས་བྱེད་
སྟངས་བཏོད་ཡོད། དེ་ཡང་བོད་ལྗོངས་མི་རིགས་སློབ་ཆེན་དང་
མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་དར་དམར་སྡེ་ཁུལ་དུ་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་རིག་ནུས་
ཅན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལས་དོན་གྱི་དངོས་སྦྱོང་རྟེན་གཞི་ཐོག་མ་དེ་
བཙུགས་པ་དང་། AIརིག་ལྡན་ལད་ཟློས་ཁུལ་དང་XRལད་ཟློས་
ཉམས་ལེན་ཁུལ་བཙུགས་ནས་ཐོལ་བྱུང་གི་སྤྱི་པའི་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་
དོན་རྐྱེན་ལ་ཁ་གཏད་གཅོག་པ་དང་ཁྱིམ་མཚེས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་འདུམ་
འགྲིག་སོགས་རྙོག་འཛིང་ཆེ་བའི་རྣམ་པ་6སླར་གསོ་བྱས་ཏེ། སྤྱི་
ཚོགས་ལས་དོན་པས་ནང་སྦྱོང་བརྒྱུད་ཁ་གཏད་གཅོག་པའི་བརྒྱུད་
རིམ་ལ་རྒྱུས་མངའ་ཡོང་བར་བྱས་ཡོད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་རྒན་པོ་
མྱོང་བ་ཅན་གྱིས་སློབ་མ་ཁྲིད་པའི་ཆ་སྒྲིག་ལམ་སྲོལ་ཁྱབ་གདལ་དུ་
བཏང་ནས། “ཨུ་ལྷན་གཉིས”ཀྱི་ཚན་ཁག་གི་ཁོངས་མི་800ལྷག་
ཙམ་གྱིས་མཉམ་ལས་ཁང་གསར་པའི་ལས་མི་དང་ཆ་སྒྲིག་བྱས་
ཏེ། ཧྲུའུ་ཅིའི་སྙིང་གཏམ་ཤོད་རེས་དང་ཉམས་མྱོང་བརྒྱུད་སྤེལ་
དང་ས་གནས་ས་ཐོག་ཏུ་ལྟ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་སློབ་གསོའི་བྱ་ཐབས་
སོགས་བརྒྱུད་ནས་གཞི་རིམ་གྱི་ལས་ཀའི་ཉམས་མྱོང་རྒྱུན་འཛིན་བྱས་
ཡོད། སྤྱི་ཚོགས་ལས་དོན་པ་126སྒྲིག་འཛུགས་བྱས་ཏེ་སི་ཁྲོན་
ཞིང་ཆེན་གྱི་སྡེ་ཁུལ་བཅོས་སྐྱོང་བྱེད་སྟངས་ལ་རྟོག་ཞིབ་བྱས་པ་
དང་། ཕུལ་བྱུང་གི་སྤྱི་ཚོགས་ལས་དོན་པ་60པེ་ཅིན་ཐུང་ཀྲོའུ་རུ་
གནས་སྦྱར་བྱེད་པར་མངགས་ནས་སྔོན་ཐོན་གྱི་ཉམས་མྱོང་དེ་དག་
ས་གནས་དེ་གའི་བཅོས་སྐྱོང་བྱེད་ཐབས་སུ་བསྒྱུར་བ་རེད།
ལག་ལེན་སྦྱོང་བརྡར་ཐད། ལག་ལེན་དང་། འཇོན་
ནུས། གདེང་འཇོག་བཅས་ཀྱི་གདུབ་ཟུམ་སྦྲེལ་ཐག་བཏོད་ཡོད།
དེ་ཡང་ཁྲེང་ཀོན་ཆུས་ཀྱིས་སྤྱི་ཚོགས་ལས་དོན་སྒྲིག་འཛུགས་བྱས་
ནས་སྡེ་ཁུལ་གྱི་ཞབས་ཞུའི་ནང་ཞུགས་ཏེ་ལག་ལེན་གྱི་ཐབས་རྩལ་དེ་
སྲིད་ཇུས་དྲིལ་བསྒྲགས་དང་འགལ་ཟླ་འདུམ་འགྲིག་སོགས་ཀྱི་ལས་
དོན་ལ་སྤྱད་པ་རེད། ང་ཡི་དྲ་མིག་ལས་དོན་ང་ཡིས་གླེང་ཞེས་པ་
གཞི་རྟེན་དུ་བྱས་ནས་འགྲན་བསྡུར་ཆེན་པོ་བྱས་པ་དང་། ག་
བཏང་གོ་ཆོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལས་དོན་པ་160ལྷག་ཙམ་གྱིས་སྲིད་ཇུས་
གསལ་འགྲེལ་དང་དཀའ་གནད་ཐག་གཅོད་ལ་དམིགས་ནས་རྩལ་
འགྲན་བྱས་ཏེ་ཆེད་ལས་གཅིག་དང་ནུས་མང་གི་ནུས་པ་ཆེ་རུ་བཏང་
ཡོད། ཕྱོགས་གཉིས་པོའི་ཚུར་ལན་གདེང་འཇོག་ལམ་སྲོལ་
བཙུགས་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ལས་དོན་པ་དང་། གྲོང་མི། རིགས་
གཅིག་མཁས་ཅན་བཅས་གདན་དྲངས་ཏེ་གསོ་སྦྱོང་གི་ཉེར་སྤྱོད་རང་
བཞིན་དང་ཞབས་ཞུའི་བློ་ཡིད་ཚིམ་ཚད་ལ་སྐར་མ་རྒྱག་པ་དང་གྲུབ་
འབྲས་ལ་གཞིགས་ནས་གསོ་སྦྱོང་གི་འཆར་གཞི་ལེགས་སྒྲིག་བྱས་
ཡོད། གཞན་ཡང་། སྤྱི་ཚོགས་ལས་དོན་པ་འཐབ་ས་དང་པོར་

གསར་གཏོད་བྱ་རྒྱུར་སྐུལ་ལྕག་བྱས་ཏེ། བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་སྒོ་མོ་དང་ཁུ་
བྱུག་གི་གསུང་སྙན་ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་ཀའི་བྱ་ཐབས་ཆགས་པར་
བྱས་ནས་ཆེད་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་དེ་ཞབས་ཞུའི་ཕན་འབྲས་སུ་འགྱུར་
བར་བྱས་ཡོད།
ལས་སྟེགས་ཀྱི་ནུས་པའི་ཐད་ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་དང་། ཤེས་
ལྡན་པ། ཞབས་ཞུ་བཅས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་མཉམ་འགུལ་གཞི་རྟེན་
བཏོད་ཡོད། དེ་ཡང་ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་སྣེ་ཁྲིད་དུ་བྱས་ནས་གྲོང་
མིའི་དགོས་མཁོའི་གསལ་ཐོ་1200ལྷག་ཙམ་བཟོས་པ་དང་འབྲེལ་
གསར་བརྗེས་བྱས་པ་དང་སྡེ་ཁུལ་ཞབས་ཞུའི་མནའ་འབྲེལ་དང་
གཞན་ལ་ལས་དོན་སྒྲུབ་རོགས་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ལྡན་རྣམ་
གྲངས་སྐྱེད་སྲིང་བྱས་པ་རེད། མཐོ་སློབ་དང་ཚན་ཞིབ་སྒྲིག་གཞི་
དང་མཉམ་དུ་སྤྱི་ཚོགས་ལས་དོན་གྱི་ཤེས་ལྡན་པའི་ལས་དོན་ཁང་
བཙུགས་ནས་ཕུལ་བྱུང་གི་ལས་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་ལྡན་པ།
རིགས་གཅིག་མཁས་ཅན་བཅས་800ལྷག་ཙམ་བསྡུས་ནས་ཆེད་ལས་
ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ཡོད། ངོས་འཛིན་གསུམ་གྱི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ནས་སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་པ་700ལྷག་ཙམ་གྱིས་དྲ་རྒྱའི་དོ་དམ་པ་ཡོངས་ལ་
འཚམས་འདྲི་བྱས་པ་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་མི་དམངས་
ཀྱི་བསམ་འདུན་བསྡུ་རུབ་བྱས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་རྒན་རྒོན་ལ་ཟ་མ་
བཟོ་རོགས་དང་བྱིས་པ་སློབ་ཚན་གྲོལ་རྗེས་ཚབ་ཉར་བྱེད་པའི་
ཞབས་ཞུ་ཁྱབ་གདལ་དུ་བཏང་ནས་ཞབས་ཞུ་དེ་གཞན་དབང་ནས་
དང་ལེན་བྱེད་པ་ནས་རང་འགུལ་ངང་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་པར་འགྱུར་
རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་བཏང་བ་རེད།
ལམ་སྲོལ་གསར་གཏོད་ཐད། འགན་སྲུང་གི་ལས་དོན་
ཡག་པོ་བསྒྲུབས་ནས་ལས་སྒྲུབ་ལས་གཏོད་ཀྱི་སྤྲོ་སེམས་འཕེལ་
བར་བྱས་པ།

སྤྱི་ཚོགས་ལས་དོན་པ་གནས་ཐུབ་པ་དང་ལས་དོན་ཡག་པོ་
སྒྲུབ་པའི་འགན་ལེན་གྱི་ལམ་སྲོལ་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་གཏོང་དགོས།
ཁྲེང་ཀོན་ཆུས་ཀྱིས་དོ་དམ་ནན་པོ་དང་གཅེས་སྐྱོང་ཟུང་འབྲེལ་དང་
ཚོད་འཛིན་དང་ལྕག་སྐུལ་གལ་ཆེ་མཉམ་དུ་འཛིན་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་
ཀྱིས་དོ་དམ་དང་། ཐོབ་ཐང་། མཐུན་སྦྱོར་བཅས་ཕྱོགས་གསུམ་
ཐད་ནས་ལམ་སྲོལ་གསར་གཏོད་བྱས་ཡོད།
དོ་དམ་ཞིབ་ཚགས་ཅན་དུ་བཏང་ནས་ཚན་རྩལ་དང་ལམ་
ལུགས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་དོ་དམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཁྱབ་གདལ་དུ་
བཏང་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ལས་དོན་ཀུན་ཁྱབ་APPགསར་སྤེལ་རིམ་སྤོར་
བྱས་པར་མ་ཟད། སོ་ལྟའི་འབྱོར་ཐོ་འགོད་པའི་ནུས་པ་དང་དུས་
ཐོག་གི་རྗེས་ཤུལ་ལ་ལྟ་སྐུལ་ཚོད་འཛིན་བྱས་ཏེ་གནད་དོན་ཐད་སྙན་
སེང་ཞུ་བ་དང་། ལས་འགན་སྤྲོད་པ། ཚུར་ལན་གདེང་འཇོག་
བཅས་ཀྱི་གདུབ་ཟུམ་དོ་དམ་མངོན་འགྱུར་བྱས་ནས་ལས་ཕྱོད་ཆེ་རུ་
བཏང་བ་རེད། སྔ་ཙམ་བཀོད་སྒྲིག་དང་ཕྱི་ཙམ་བཀོད་གཏོང་གི་
ལམ་ལུགས་བཙུགས་ཏེ་སྤྱི་ཚོགས་ལས་དོན་སྒྲུབ་སྐབས་སྟོད་གོས་
དམར་པོ་གྱོན་པ་དང་ལས་ཀའི་ལག་ཁྱེར་བསྟན་ནས་མཐོང་རུང་
ཅན་གྱི་དོ་དམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་གནས་ཐོག་ཡོད་པ་དང་། ལས་
ཀ་བྱེད་བཞིན་པ། ལས་ཀའི་རྣམ་པ་རྒྱུན་འཁྱོངས་བཅས་ཀྱི་འགན་
ལེན་བྱས་ནས་ལས་ཀར་སྒྱིད་ལུག་མི་བྱེད་པའི་བླང་བྱ་བཏོན་པ་རེད།
སྐས་རིམ་ཅན་གྱི་འགན་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་གླ་ཕོགས་

དང་། འཚར་ལོངས། འཚོ་བ་བཅས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱོགས་
མང་མ་ལག་བསྐྲུན་པ། དེ་ཡང་གླ་ཕོགས་ཐད་གཞི་རྩའི་གླ་ཕོགས་
དང་ལས་རྗེས་བྱ་དགའ། ལག་ཁྱེར་ཁ་གསབ་ཀྱི་བྱ་ཐབས་ལག་ལེན་
བསྟར་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ལས་དོན་པའི་ཆ་སྙོམས་ཟླ་རེའི་གླ་ཕོགས་སྒོར་
4700ཟིན་པ་དང་འབྲིང་རིམ་སྤྱི་ཚོགས་ལས་དོན་པའི་ལག་ཁྱེར་
ཡོད་མཁན་ལ་ཟླ་རེར་སྒོར་480ཐོལ་པ་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད། འཚར་
ལོངས་ཐད་ཕྱོགས་གཉིས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འཆར་གཞི་ལག་བསྟར་བྱས་
ཏེ་སྤྱི་ཚོགས་ལས་དོན་པ་དང་སྡེ་ཁུལ་ལས་བྱེད་པའི་གནས་སྤོར་
ཐབས་ལམ་ཤར་གཏོང་བྱས་པ་དང་ཕུལ་བྱུང་གི་སྤྱི་ཚོགས་ལས་དོན་
པ་9ཨུ་ལྷན་གཉིས་ཀྱི་ཚན་ཁག་ནང་ཞུགས་ནས་ལས་རིགས་ཀྱི་གནས་
སྤོར་བཀག་རྒྱ་མེད་པར་བཟོས་པ་རེད། འཚོ་བའི་ཐད་སྤྱི་ཚོགས་
ལས་དོན་པའི་ཁྱིམ་གཞིས་བསྐྲུན་ནས་མི་280ཡི་སྡོད་ཁང་གི་གནད་
དོན་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་དང་། ཏང་དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཞབས་ཞུའི་
ལྟེ་གནས་21སྒྱུར་བཀོད་བྱས་པ། ངལ་གསོ་རྒྱག་ས་62（ཏང་དང་
མང་ཚོགས་ཀྱི་ཞབས་ཞུའི་ས་ཚིགས་ཆུང་ངུ）བསྐྲུན་ནས་སྤྱི་ཚོགས་
ལས་དོན་པར་སྐྱིད་སྣང་དོད་པའི་ཁོར་ཡུག་གཅིག་བཏོད་ཡོད།
མཐུན་སྦྱོར་ལ་སྐུལ་འདེད་བཏང་ནས་སྡེ་ཚན་མང་པོ་མཉམ་
འགུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཞིག་ཆགས་པར་བྱས་པ། དེ་ཡང་ཏང་གིས་སྡེ་
ཁུལ་ལས་དོན་ལ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་འགོ་ཁྲིད་བྱ་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་
བྱས་ཏེ་དཔུང་ཁག་འཛུགས་སྐྱོང་བྱ་རྒྱུ་དེ་གཞི་རིམ་བཅོས་སྐྱོང་གི་
བཀོད་སྒྲིག་ནང་བཅུག་ཡོད། གྲོང་ཨུད་རྩ་འཛུགས་པུས་རྒྱབ་
སྐྱོར་བརྩོན་ལེན་བྱས་ཏེ་མི་སྤྱི་དང་ནོར་སྲིད་སོགས་སྡེ་ཚན་དང་
མཉམ་དུ་ཆེད་དོན་ལས་དོན་ཚོགས་ཆུང་བཙུགས་ནས་ཐོབ་ཐང་
ཚོད་རྩིས་དང་མ་དངུལ་འགན་ལེན་སོགས་ཀྱི་དཀའ་གནད་ཐག་
གཅོད་བྱས་པ་དང་། རྩ་འཛུགས་སྡེ་ཚན་གྱིས་སྣེ་ཁྲིད་པ་
དང་། སྡེ་ཚན་མང་པོས་མཉམ་འགུལ་བྱེད་པ། ཆུས་དང་ཁྲོམ་
གཞུང་མཐུན་སྦྱོར་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་ལས་དོན་སྤེལ་འགོ་ཚུགས་ནས་
དུས་བཀག་ལྟར་སྐུལ་སྤེལ་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་ཏེ་གནད་དོན་
གསེད་བཀྲོལ་དང་ཐབས་ཇུས་བཟོས་ཏེ་སྲིད་ཇུས་དོན་འཁྱོལ་ཐུབ་
པའི་འགན་ལེན་བྱས་པ་རེད།
མིག་སྔར་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཁྲེང་ཀོན་ཆུས་ཀྱིས་གནད་སྨིན་བསྡུ་
ལེན་དང་། འབེན་དམིགས་ཀྱི་ནུས་པ་འདོན་པ། ལམ་སྲོལ་
གསར་གཏོད་བཅས་བྱས་པ་བརྒྱུད། བརྒྱུད་རིམ་ལྡན་ལ་འཐུས་སྒོ་
ཚང་བའི་སྡེ་ཁུལ་གྱི་ལས་དོན་པའི་ལས་རིགས་མ་ལག་བསྐྲུན་ནས་
དཔུང་ཁག་གི་ཆེད་ལས་བྱང་ཚད་མཐོ་རུ་དང་གཞི་རིམ་བཅོས་སྐྱོང་
གི་གསོན་ཤུགས་འཕེལ་བར་བྱས་ཡོད། འབྲེལ་ཡོད་འགན་འཁུར་
བས་འབྱུང་འགྱུར་ཁྲེང་ཀོན་ཆུས་ཀྱིས་མུ་མཐུད་དུ་འཚོལ་ཞིབ་གཏིང་
ཟབ་དང་ལས་རིགས་མ་ལག་འཛུགས་སྐྱོང་ལེགས་སུ་བཏང་ནས་སྡེ་
ཁུལ་གྱི་ལས་དོན་པ་གཞི་རིམ་བཅོས་སྐྱོང་གི་གཙོ་ཤུགས་དམག་ཏུ་
འགྱུར་བར་བྱས་ཏེ་ཞི་མཐུན་སྡོད་མལ་དང་བཅོས་སྐྱོང་ནུས་ལྡན་གྱི་
སྡེ་ཁུལ་འཛུགས་སྐྲུན་བྱ་ཆེད་སྟོབས་ཤུགས་ལེགས་སྐྱེས་སུ་འབུལ་རྒྱུ་
ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་རེད།
（བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཚགས་པར་ཐོག་སྤེལ་བའི་གནས་
ཚུལ་གཞིར་བཟུང）
（སྟོབས་རྒྱལ་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ལས་ཀའི་བརྒྱུད་རིམ་ཧྲིལ་པོར་སྤྱི་ཚོགས་ལས་དོན་པའི་དཔུང་ཁག་རྩེ་གྲ་ཞིག་བཏོད་པ།